GELLU NAUM – PARADIGMELE APROPIERII
Gellu Naum - Paradigms of Closeness

Marius ÎNSURĂŢELU, Ph.D. Candidate,
"Petru Maior" University of Tîrgu Mureş

Abstract: In his lyrical maturity, Gellu Naum aims to reform the linguistic mechanisms, meaning the word`s closeness, which is understood not only as pure abstraction, but closeness to being, thing or phenomenon whose aspirations it must simultaneously represent, both at the level of convention and at the one of the most palpable reality. The very title of one of the volumes of the last twenty years of creation (The other side) will become a paradigm of his poetry, always exploring reality beyond reality, associative duty-free areas in which the state of "irreversible" was abolished a long time ago.

Keywords: closeness, convulsion, reform, the other side, connection with things.

Dacă pe parcursul primelor două "vârste" creatoare (perioada turbulenţelor debutului – 1936-1944, urmată de etapa marilor prefaceri – 1968-1975) lirica lui Gellu Naum, în ciuda consistenţei discursive şi (mai ales) imagistice, resimte, în profunzimile subtextuale, adâncirea faliei dintre *semnificant* şi *semnificat* ("vedeam cum lucrurile se îmbină la suprafaţă dar le simţeam / respingându-se înăuntru"[1]), cu consecinţe dramatice în planul revelării acelui tip de *vécu* intens, fulgurant, cu care ne-a obişnuit creatorul "drumeţului incendiar", odată cu apariţia volumului ***Partea cealaltă*** (1980), marea preocupare a instanţei lirice va fi aceea de a reface "legătura cu lucrurile", de a plasa întregul demers creator într-o autentică paradigmă a *apropierii*.

Tuşele melancolice, meditative sunt martorii tăcuţi ai "alunecării lumilor", ele ţintesc mai degrabă "partea cealaltă" a emoţiilor şi trăirilor, printr-o contemplare activă, diferită de cea egocentrică. Gellu Naum crede cu fervoare într-o latură uitată sau ignorată a lucrurilor, unde miraculosul se întrevede pe sub pieliţa subţire a banalului cotidian. Pentru el, există un domeniu ireal al realului, cei doi termeni nefiind, în viziunea sa, într-o relaţie de opoziţie. Suprarealitatea, sau "partea cealaltă" (sintagmă matriceală pentru întreaga sa creaţie lirică), nu este altceva decât materia realităţii surprinsă în momentele sale de revelare convulsivă, când ne trimite semnale despre hazardul, coincidenţele şi sinuozităţile ei. În "partea cealaltă" a existenţei cotidiene, viaţa şi moartea nu sunt categoric separate. Totul se derulează imperturbabil în acest tărâm unde nimic nu este cu neputinţă. Avem de-a face, de fapt, cu faţa nevăzută a realităţii, dar nu din plan imediat, ci din acela al stratificării la un nivel superior. Trecutul devine astfel ficţiune a memoriei care invadează din când în când prezentul pentru a-l reconfigura.

Ceea ce urmăreşte acum, cu predilecţie, Gellu Naum este o reformă la nivelul mecanismelor lingvistice, în sensul apropierii cuvântului, care nu mai e înţeles doar ca pură abstracţie, de fiinţa, lucrul sau fenomenul ale căror aspiraţii trebuie să le reprezinte simultan, atât în planul convenţiei, cât şi în acela al realului cel mai palpabil: "am tăiat un cuvânt din ziar mi l-am lipit pe ochi cine îl vede / crede că ochiul meu e cuvântul acela"[2].

---

[1] Gellu Naum, ***Descrierea turnului***, Ed. Albatros, Bucureşti, 1975, p. 101;
[2] Idem, ***Partea cealaltă***, Ed. Cartea Românească, Bucureşti, 1980, p. 72;

BDD-A23348 © 2013 Editura Universităţii „Petru Maior"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 03:08:24 UTC)

Pelerinajul spre miezul fierbinte al interacţiunii cu materia şi diversele ei forme de organizare începe cu evocarea vârstei uterine, acum consumate, la fel ca şi fricţiunile cu ”fratele prenatal”: ”De la ou la sicriu pe un prundiş afurisit / într-un ţinut de mărăcini şi musculiţe / fratele prenatal ne mai trimite / soarele asfinţit pe cerul gurii sale / şi vine vremea să-i deschidem / păstăile în care locuim”.[3] Este explorat apoi universul vegetal, unde intimitatea cu regnul generează fiinţe duale, copaci-bărbaţi şi copaci-femeie. Ei cunosc laolaltă stângăcia primelor strângeri de mână, dar şi convulsiile iubirii: ”Oh m-am oprit lângă tine / ca un copac care umblă lângă un copac care stă / şi numai frunzele noastre disperate încearcă să se agaţe de cer”.[4]

În coronament, în lumea păsărilor, legile sunt mult mai aspre şi adaptarea mai anevoioasă, deşi registrul este de multe ori unul ştrengăresc ori strategic pocăit: ”Mă instalasem într-un cuib pe un copac / stăteam acolo peste nişte paie / pasărea mamă îşi vedea de treburile ei de pasăre / masculul nu zicea nimic mă ignora / odată doar mi-a tras vreo două cu ciocul peste ceafă / atunci ploua eram ud leoarcă tremuram şi mă adăpostisem / sub uriaşa aripă maternă lângă ăia micii / (nişte nebuni Îi auzeam cum râd în ouă) / Încolo trai pe mine Citeam pe domnul Nietzsche / şi contemplam adeseori planeta”.[5]

Etapa de desăvârşire a ”legăturii cu lucrurile”, de apropiere fraternă de acestea, până la identificarea fiinţei poetice cu fiecare dintre ele în parte, pe măsura evocării lor, este urmată , firesc, de descinderea pe scoarţa altei planete, la fel, necunoscută, la fel, ademenitoare. ”Partea cealaltă” este teritoriul libertăţii asociative absolute, al proclamaţiilor şi retractărilor scutite de impozit, în care cuvinte precum ”definitiv”, ”ireversibil”, ”veşnic” au fost şterse cu totul din dicţionare. La trecerea frontierei însă, trebuie să ne descălţăm de vechile trupuri, ţintele predilecte de până acum ale unei veneraţii nefolositoare: ”mă simt ca patriarhul mort în braţele manicu- / ristei pe când ea îi curăţă cu veneraţie unghiile”[6], dar, totodată, trebuie să uităm tot ce ne poate aduce aminte de realităţile la care tocmai am renunţat, nu mai avem voie să ştim nici măcar ”cum se / bea o cană cu apă”.[7] Numai aşa, purificaţi de reziduurile cotidianului ”plat şi pompos”, vom putea zări în soare ”urina” obiectelor, numai aşa vom putea înţelege în ce fel ”un neştiut într-o firidă / […] / inversează albinele”.[8] În această stare de transă participativă, urcă parcă mai uşor până la etajele ultime ale sensibilităţii noastre perceptive fragmentele de stampă japoneză ce transportă ceva din clipirea nervoasă a aripioarei de colibri: ”atunci sclipeşte ca un ochi de şarpe / soarele putrezit în apă”.[9]

Câştigul cel mare este acum poemul lung, mărturie a unei perfecte sănătăţi a respiraţiei artistice. Exemplar în acest sens este poemul ”Spiritul serii”, un amestec perfect omogenizat de umor, maliţie şi iconoclastie: ”Italianca sau ce-o fi fost ea ţinea foarte mult la mine mă culca în / antreu / […] / din când în când îmi spunea diseară te culci în altă parte / vine Dumnezeu pe la mine şi geme e o chestiune de intimidate / în secundele acelea regăseşte haosul primordial Se jeneză / când n-aveam unde să mă culc în altă parte mă vâram în dulap / venea Dumnezeu mai tânăr sau mai bătrân după cum se nimerea / câteodată venea în

[3] Idem, ibidem, p. 7;
[4] Idem, ibidem, p. 13;
[5] Idem, ibidem, p. 32;
[6] Idem, ibidem, p. 64;
[7] Idem, ibidem, p. 44;
[8] Idem, ibidem, p. 74;
[9] Idem, ibidem, p. 14;

BDD-A23348 © 2013 Editura Universităţii „Petru Maior”
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 03:08:24 UTC)

persoana profesorului de franceză pe care îl / ştiam foarte bine / nu ciocănea la uşă o deschidea uşurel şi făcea huuu ca să se / convingă dacă e cineva înăuntru / atunci ieşeam din dulap îl salutam cu evlavie îmi făceam şi cruce / se holba la mine / e nepotul meu spunea Italianca e băiat bun se ocupă cu literatura".[10]

Ceea ce Gellu Naum numeşte "legătura cu lucrurile" are origini doar intuite într-o lume de unde primim informaţii fragmentare de la câte un mesager misterios şi grăbit. Universul său imaginar se află într-o continuă stare de fierbere, din pricina permanentelor dereglări şi a relaţionărilor stranii între emoţii, fiinţe şi obiecte. Totul conduce spre o subminare sistematică a relaţiei cu realitatea, cauzată de o hipertrofiere a conştiinţei derizoriului cotidian. "Schimbarea lucrurilor", în perimetrul unui orizont de aşteptare convulsiv, prevesteşte, în poemul cu acelaşi titlu din deschiderea volumului *Malul albastru* (1990), sfârşitul inevitabil al lumii fenomenale aparente şi trecerea într-o altă dimensiune: "Veni toamna valuri de frunze migrau / unele lucruri îşi schimbau natura…"[11] Pe lângă raportarea la elementul acvatic, prezenţa feminină trimite spre o componentă thanatică, întrucât ea are viziunea unui bătrân "cu haină lungă" care se ridică din pământ, premoniţie de coloratură sumbră întărită şi de trimiterea spre citatul biblic din *Cartea regilor*.

Nimic nu se compară însă cu poemul *Al cincelea element*. Din garsoniera cu grup sanitar comun a liniştii, un telescop gigantic scotoceşte sertarele frigorifice ale ionosferei, în căutare de vibraţii clandestine: "adu-ţi aminte stăteam liniştit într-o umedă încăpere / în lumina aceea care cădea peste şoldul tău ud peste părul / tău adormit / în lumina aceea de lună ca un urlet / şi foarte sus trecea un avion abia îl auzeam ca pe un tors / de pisică poate plângea pilotul foarte sus în carlingă / apoi deodată se făcea linişte şi auzeam oftatul uriaş al grădinii".[12]

La Gellu Naum, realul se suprapune peste reţeaua multidimensională a supra-realului, poetul nefiind interesat de observarea şi descrierea pasagerelor contexte ale imediatului, ci de aspectele lumii aflate dincolo de acesta. Pentru a le putea sesiza, trebuie să restabilim legăturile între tot ce simţim ori cunoaştem. Nu vorbim aici de vreun proces secretizat, totul se derulează în termenii unui happening verbal, decisivă fiind interpretarea pe care o dăm evenimentelor şi trăirilor traversate.

De accesul cert în spaţiul poetic nimeni nu poate fi sigur, până şi poetul îl poate accesa doar în stare de graţie, atunci când teritoriul privilegiat devine tangibil. Consternarea generată de alăturările descumpănitoare de elemente presupune orientarea discursului către piloni verbali stabili, trimiţând spre explorarea unei comunicări dincolo de ordinea stabilită a lumii. Convocarea unor martori care descind parcă din exteriorul scenariului poetic confirmă încă o dată faptul că poemul este un discurs neîntrerupt care se coagulează din curgerea sinuoasă şi impredictibilă a existenţei înseşi.

Complexitatea supra-realului este aproximată de eul liric ca fiind o rafinată interdependenţă a tot ce există dispersat în melanjul aparent confuz al lumii, ale cărui ecouri revelatoare limbajul poetic nu le poate imortaliza decât într-o stare difuză şi neîncheg ată. Există un dincolo de barierele senzorialităţii comune care poate fi decelat doar de către un ochi ce străpunge aparenţele fenomenale şi procesează semnificaţiile lucrurilor văzute dinspre

[10] Idem, ibidem, pp. 116-117;
[11] Gellu Naum, ***Opere I***, Ed. Polirom, Iaşi, 2011, p. 533;
[12] Gellu Naum, ***Malul albastru***, Ed. Cartea Românească, Bucureşti, 1990, p. 66;

BDD-A23348 © 2013 Editura Universităţii „Petru Maior"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 03:08:24 UTC)

adâncuri spre înălţimi şi invers, fiind în acelaşi timp capabil să iasă din sine şi să contemple lumea din afara ei.

Mişcarea esenţială fiind imperceptibilă, ea trebuie descoperită sub scoarţa aparenţelor statice ale fenomenelor. Creşte acum însemnătatea privirii, care poate ajunge dincolo de ceea ce se vede cu ochiul liber. Ca să poată vedea limpede, privirea trebuie să conştientizeze propria ei mişcare, pe care apoi să o înglobeze în tranziţia perpetuă a lumii. Imperativul identităţii este asumat în disciplina senzorială, în vreme ce cunoaşterea sinelui este delegată domeniului simţurilor. Astfel, în poezia lui Gellu Naum nu afectele sunt cele care ridică temperatura în miezul eului liric, ci percepţia brută a feţelor de pe supra-feţele realului, care aşează fără reţinere ”dedesubt ce este deasupra”.[13]

Poemele lui Gellu Naum par adesea o aglutinare de secvenţe al unui cuprinzător şi inextricabil scenariu unde îşi găsesc locul obiecte şi fiinţe arhetipale, alături de altele cât se poate de terne şi inexpresive. Lumea este plină de vii şi de morţi (cei din urmă, de multe ori mai vitali şi mai pitoreşti decât cei dintâi), diferenţa dintre cele două stări fiind făcută doar de gradul diferit de consistenţă. Pentru un asemenea creator nutrit cu seva pură a suprarealismului, lumea devine vibrantă prin ecourile epicentrului ei poetic, exprimate prin coincidenţe, bizarerii, onirism diurn sau nocturn.

Prospecţiunile pe terenurile insolitului şi neştiutului urmăresc să refacă armonia de viziune dintre real şi imaginar, dintre cotidian şi miraculos, dintre raţiune şi vis. De aceea, el promovează secvenţialul, sondând realitatea fragmentar, în zig-zaguri imprevizibile. Intelectul său îndelung exersat în ecuaţiile sensibilităţii converteşte aproape totul spre *domeniul presimţirilor*, întrucât poetul năzuieşte să se debaraseze de alterata conştiinţă care îl face prizonierul convenţionalismului şi îl pune în situaţia de a fi altfel de cum este în realitate.

Deplina libertate onirică, regăsibilă în ”*apa agresivă a viselor”*, facilitează ciocniri hipnotice cu fantome şi fiinţe hibride, vampirice. Totul induce senzaţia de acuitate a spiritului, de formulare minuţioasă a ambiguităţii fertile sub efectul dereglării tuturor simţurilor şi sensurilor. În *partea cealaltă* se poate ajunge prin abandonarea gândirii raţionale în care însuşi poetul se vede încarcerat în mod nefast.

Oricât ar fi crezut membrii mişcării suprarealiste în automatismul psihic pur care să poată modela gândirea restricţionată de autocenzură, un poet cu bogată experienţă precum Gellu Naum proceda la o netă disjuncţie între dicteul automat şi vis, pe de o parte, şi poezie, pe de altă parte. Acest fapt poate fi cu uşurinţă urmărit în consemnările cu caracter sentenţios din textele teoretizante, în visele din proza scurtă relatate printr-o epică premonitorie şi în poemele a căror complicată schelărie imagistică nu se poate susţine decât printr-o intervenţie raţională deliberată. Gellu Naum este ferm convins că poezia trebuie ocrotită şi demolată în acelaşi timp, deconstrucţia fiind şi ea parte a mecanismelor de reglaj fin ale operei sale. Astfel, acolo unde apare, dicteul automat este folosit mai cu seamă pentru efectul său eliberator, el fiind mai mult decât un simplu antrenament literar. Esenţializarea conţinutului şi finisajele de calitate ale sintaxei se găsesc în categoric dezacord cu gândirea necenzurată şi dicteul automat.

Aparenta lipsă de organizare în plan poetic este rezultatul unei transpuneri impuse de subconştientul dezlănţuit. Amăgitoarea incoerenţă textuală a elementelor disparate pare a fi

[13] Gellu Naum, ***Opere I***, Ed. Polirom, Iaşi, 2011, p. 593;

BDD-A23348 © 2013 Editura Universităţii „Petru Maior”
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 03:08:24 UTC)

cauzată de bizara soluţie psihologică în care ele au fost dizolvate. Gellu Naum lasă senzaţia că improvizează, că aşterne pe hârtie tot ce îi trece prin cap, asemenea copiilor care produc fraze în afara sensului şi a percepţiei comune atunci când se joacă singuri, departe de constrângerile educaţiei cotidiene.

Încrezător în miracolul aflat mereu ”la îndemână”, poetul aspiră la accesul în punctele nodale ale sistemului de articulare a lumii. El se doreşte a fi un privilegiat al cunoaşterii convulsive, fiind în acelaşi timp însă pe deplin conştient de limitele inevitabile ale acesteia. Gellu Naum va urmări cu consecvenţă modalităţile eliberării spiritului din prizonieratul trupului. Recurgând la procesarea unor experienţe revelate de cel mai anodin cotidian, vocaţia sa poetică operează asupra prozaicului abandonat şi căzut în dizgraţie. Motivat de vocaţia sa, poetul evadează în spaţii primordiale, necontaminate, unde forţa spiritului e redobândită, iar glisarea eului profund în albia abruptă a realului tumultuos este evitată. Senzaţiile, emoţiile, în general toată recuzita senzorială şi imagistică se dezvăluie la Gellu Naum nu ca finalitate, ci ca mijloc de întâmpinare a realului.

Concreteţea imaginilor cu care debutează, de regulă, poemele sale ne dă sentimentul prospectării unei lumi comune, pentru ca apoi, prin câteva notaţii neaşteptate, aceasta să vireze spre derutant şi misterios. O întreagă ceremonie având ca motor frazal verbul ”a surprinde”: a surprinde legături imposibil de comunicat, a surprinde stări inexprimabile, a surprinde, poate, înainte de orice, acel ax central de iradiere al fiinţei poetice unde se nasc ritmurile şi imaginile poeziei. Este acum retrasat un drum spre miezul pulsatil al lucrurilor, ce degajă o căldură auroralǎ, vegetal-animală, trimiţând spre momentul iniţial, când regnurile erau încă amestecate şi o altă reconfigurare, o altă creaţie este posibilă.

Consecinţa firească este aceea că senzorialul aplicat pe concret delimitează cadrele unei lumi sistematic dislocate şi abil trucate în incoerenţa ei. În actul imersiunii în oglinda oarbă a vieţii, totul intră într-un ciclu iniţiatic de revelaţie şi desacralizare spontană. Viziunea poetică a lui Gellu Naum este departe de a fi una de extracţie fatalistă, atâta timp cât elanul său creator a evitat cu dibăcie interogaţiile sumbre şi angoasele insurmontabile. Într-un astfel de context, moartea reprezintă una din laturile devenirii, apropiată mai degrabă de metamorfoza herpetologică, de schimbarea de piele pe ”calea şearpelui”.

Cuprins de frenezia stărilor inefabile, poetul coordonează devenirea formelor, iar peisajul parcurs, impulsionat de energiile interioare, apare desacralizat. Gellu Naum îşi defineşte poeticitatea prin intermediul centrilor perceptivi ai fiinţei şi distinge între vederea cu ochiul liber, care trece peste suprafaţa opacă a lucrurilor, şi privire, care poate penetra misterele devenirii. Dicteului automat îi este aplicat filtrul unei pregnante conştiinţe artistice, iar volumul *Athanor* marchează renunţarea la recuzita suprarealismului clasic, substituit de jocul ermetizant şi distanţarea ironică. Contribuie, de asemenea, la cristalizarea noii sale viziuni rostirea aparent ”corectă”, soldată însă cu amendarea ironică şi parodică a emfazei şi automatismelor. Paradoxul ce pune în mişcare universul liric al lui Gellu Naum rezidă tocmai în cenzurarea dicteului automat de către conştiinţa critică interesată de procesul devenirii, iar nu de finalitatea acesteia.

Depăşindu-şi ”originile”, Gellu Naum rămâne oarecum în zona de câmp magnetic a programului său estetic iniţial. Acesta preconizează restabilirea marilor corespondenţe invizibile, desfiinţarea frontierelor dintre cunoscut şi necunoscut, veghe şi vis, realitate şi miraculos. Abia în partea ultimă a creaţiei sale, aşa cum observă şi Lucian Raicu, ”senzaţia de

BDD-A23348 © 2013 Editura Universităţii „Petru Maior”
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 03:08:24 UTC)

riscant dispare, comunicarea între domenii şi etaje de negândit laolaltă se realizează, neverosimilul devine plauzibil […] De aici şi senzaţia de *acomodare,* de înscriere pe un traseu nu numai posibil, dar şi real, un traseu al evidenţelor solide. Forţele imaginarului izbutesc în poezia lui Gellu Naum să le concureze la egalitate pe ”celelalte” şi uneori să le integreze, să le înglobeze în aceeaşi mişcare naturală. Naturalizarea insolitului este performanţa exemplară a acestei poezii.”[14]

O amprentă personală inconfundabilă seduce în poemele lui Gellu Naum, un gen de comunicare detaşată şi viguroasă, cu familiarităţi şi maliţii izbucnite în ropote ce mărturisesc despre experienţa singurătăţii sau a cuplului. Discursul se construieşte după regulile unei fervente oralităţi, înţelegând să respecte incongruenţele şi spontaneităţile absurde ale rostirii cotidiene improvizate.

În această lume surprinsă în mişcare, fiinţele şi lucrurile colaborează, punându-şi în valoare reciproc calităţile. Astfel, aşa cum subliniază Vasile Spiridon, ”ştergerea hotarelor labile dintre fiinţe şi lucruri, joncţiunile fortuite sunt garantate de benefica stare de confuzie fantasmatică a subconştientului poetic […] Asociaţiile mecanice nu caută, după tipicul suprarealist, expresia pură, neraţionalizată şi fortuită a gândirii; versurile ascund, sub aparenta incoerenţă imaginativă, încordarea cerebrală care domină efectele vagului interior. Profunzimea, insesizabilă poate la o primă lectură, provine din vocaţia definitivului şi a esenţializării poematice, care ne permite şi ”analize de text”. Odată ”zgâriat vaxul de pe cuvinte”, sintagmele poetice, solemne şi ceremonioase chiar şi în descrierea lucrurilor banale, sunt înlănţuite după lungi precauţii şi retractări (”Pentru fiecare cuvânt alungam altele cinci”).[15]

Ca orice operator de fantastic veritabil, Gellu Naum are voluptatea disecării obiectelor, a lumii aceleia imposibil de simţit pentru cineva care nu percepe trepidaţia lor infrasonică, şi vorbim aici de accesorii comune ale existenţei imediate, marcate de aspecte derizorii. Necontenitele prefaceri generează o nouă ierarhie în lumea înşelătoare şi echivocă a realului. În starea şi identitatea lor nedefinită, obiectele pot fi imortalizate în combinaţii inedite, mai ales în zona oniricului, atunci când ele participă la încercări ce ating absurdul şi demonicul. Valorificarea elementelor realului, în vederea depăşirii universului restrictiv în care sunt răspândite obiectele şi se derulează fenomenele, este rezultatul aspiraţiei spre deconspirarea conexiunilor între lucruri aparent disparate. Cu nimic mai prejos este şi forţa asociativă a fluxului interior, care este potenţată de purificarea şi ordonarea intuiţiilor într-un univers liric coerent, de o mare solemnitate fiinţială a ludicului. Aşa cum sesiza şi Alina Ologu, ”sub polimorfele reverberări în desenul de suprafaţă, textele lui Gellu Naum ascund în urzeală acelaşi model, care edifică substanţiala identitate sintactică şi semantică. Autorul posedă conştiinţa acestui fapt şi proclamă legea recursivităţii, precum într-o aserţiune poetică memorabilă din *Dimineţile cu domnişoara Peşte*: ”existenţa mea expresivă era generată dinăuntru de o imensă unitate internă” […] Condus de legităţi ideale, textul poetic absoarbe lumea, o refigurează, o metamorfozează, ajungând, prin prezentificare, să fie lumea, în ordinea esenţelor.”[16]

---

[14] Lucian Raicu, ***Practica scrisului şi experienţa lecturii***, Ed. Cartea Românească, Bucureşti, 1978, p. 278-279;
[15] Vasile Spiridon, în ***Luceafărul***, nr. 30 (476), serie nouă, 2 august 2000, pp. 12-13;
[16] Alina Ologu, ***Gellu Naum: experimentul poetic***, Ed. Pontica, Constanţa, 2007, p. 46.

BDD-A23348 © 2013 Editura Universităţii „Petru Maior”
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 03:08:24 UTC)

În concluzie, lirica lui Gellu Naum oscilează între două impulsuri esenţiale: cel al negativităţii, în sfera căruia fiinţele şi lucrurile par a comunica la suprafaţă, dar se resping, de fapt, în profunzime, şi cel al pozitivităţii, în cuprinsul căruia lucrurile şi fiinţa nu par a avea să-şi spună foarte multe în plan imediat, dar sunt unite de legături puternice în adâncurile inconştientului creator. Curgerea sticloasă şi înceată, de răşină adultă a versului naumian, urmăreşte cu tenacitate refacerea ”legăturii cu lucrurile”, întrerupte de barierele convenţiei, ca şi trecerea dinspre ”faţă” spre ”suprafaţă”, adică spre ”partea cealaltă”, în care fiinţele şi lucrurile comunică şi se condiţionează, ridicând miza ontologică, dar şi estetică a unei opere poetice căreia contemporaneitatea noastră critică şi literară îi datorează nu doar respect, ci şi o mai atentă şi grabnică aprofundare.

BDD-A23348 © 2013 Editura Universităţii „Petru Maior”
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 03:08:24 UTC)